MARI ÎMPLINIRI SPORTIVE ŞI CETĂŢENEŞTI

Continuăm azi prezentarea unor sportivi. A unor sportivi care, în egală măsură, s-au împlinit în sport şi în viaţă şi în ambele ipostaze, au beneficiat de condiţiile noi, de condiţiile specifice regimului socialist în ceea ce priveşte omul şi sportul.

În plus fac parte din categoria îndrăgostiţilor, a pasionaţilor de sport, care au ştiut însă să păstreze echilibrul între dorinţa de a se afirma pe tărîmul sportului şi aceea de a se forma — şi sportul le-a fost de un preţios ajutor — ca factori utili în cadrul societăţii. Ei sînt oameni care, căutînd perfecţiunea în sportul îndrăgit, n-au neglijat nici un moment să se pregătească pentru viaţă, să năzuiască spre o perfecţionare continuă pe plan profesional.

Şi prezenţa unui număr atît de mare de sportivi şi cetăţeni de nădejde vine să arate cît de bogate sînt virtuţile poporului nostru, cît de valoros este omul şi sportivul care s-a dezvoltat şi a activat în condiţiile edificării şi consolidării orînduirii socialiste, orînduire care prin orizonturile largi ce deschide constituie cadrul ideal şi imboldul marilor realizări.

O BIOGRAFIE OBIŞNUITĂ

În anul 1938, cînd Victor Firea, elev în clasa a 4-a la Şcoala normală „Gheorghe Asachi" din Piatra Neamţ, obţinea prima sa victorie sportivă, cîştigînd o cursă de... aproximativ 800 de metri (se alergaseră două ture de pistă nemăsurată), numele acesta — FIREA — era consacrat în viaţa atletică a României. Fratele mezinului, Vasile (astăzi venerabil ofiţer pensionar), era un eminent mărşăluitor, campion şi recordman al ţării la 10, 20 şi 50 km, participant la Olimpiada de la Berlin unde a sosit al 19-lea în cursa dură a celor 50 de kilometri.

Se poate vorbi, aşadar, dintr-un început, despre o familie de sportivi Firea. Iar apoi, tradiţia va continua : Victor se va căsători cu o gimnastă, fiul lor va fi atras şi el de stadion, poate şi pentru că a răsfoit de nenumărate ori albumul de fotografii în care mama, tatăl şi unchiul apăreau în ipostaza strălucitoare de performeri.

Dar, să luăm totul de la început.

★

Victor Firea a avut pentru atletism o pasiune totală, aproape nefirească, şi care va traversa timpul păstrîndu-şi aceeaşi temperatură şi aceeaşi prospeţime nealterată.

De la primii paşi pe pistă el s-a bucurat de şansa, de privilegiul, dacă vreţi, de a cunoaşte un om care ardea şi el pentru sport într-o retortă incandescentă, CORNEL IOVĂNESCU, pe atunci profesor la Piatra. (Mai tîrziu, el avea să facă o strălucită carieră pedagogică la Timişoara). Cornel Iovănescu a întrezărit în acel adolescent serios, aspru, timid, chiar puţin greoi în mişcări, dar neînchipuit de dîrz şi de perseverent, pe marele atlet de mîine. Şi inspiraţia nu l-a înşelat. În acelaşi an, Firea cîştigă un concurs interşcolar pe ţară (800 şi 1500 m), se mută la Bucureşti şi este legitimat la „Stadiul român", unde făcea sport şi fratele său. Progresează repede şi în 1944 — la 17 ani — este campion naţional de juniori în probe de semifond, clasîndu-se al treilea şi la 400 metri.

★

1946 — student (boboc) la ANEF. Firea pătrunde într-o lume mirifică pentru el, dominată total de atmosfera atletismului. Pe atunci, aproape toată echipa naţională învăţa aici (Moina, Zeno Dragomir, Clement Baciu, Virgil Ludu, Martin Belba, Victor Dumitrescu) sub îndrumarea de înaltă ţinută ştiinţifică a profesorului Eugeniu Laurenţiu Bran.

Victor Firea se numără printre studenţii fruntaşi din toate punctele de vedere : profesional, sportiv, moral.

Finala crosului de masă „Să întîmpinăm 1 Mai" îi aduce consacrarea. Din 1949 face parte neîntrerupt, timp de cinci ani, din echipa naţională. Călătoreşte la concursuri şi competiţii în U.R.S.S., Ungaria, Cehoslovacia, Franţa, Polonia, Finlanda, Iugoslavia, Turcia, participă la Jocurile Olimpice de la Helsinki, dedicîndu-se probei de 3 000 metri obstacole şi luptînd cu succes, de la egal la egal, cu asemenea adversari cum au fost sovieticii Kazanţev şi Saltîkov, ungurul Apro, polonezul Kielas ,vest-germanul Buhl, turcul Onel, americanul Ashenfelter, norocosul campion olimpic de la Helsinki.

În ţară, a fost, de peste 20 de ori, campion naţional, tovarăşii săi de pistă cei mai redutabili, în probe de cros, semifond şi obstacole fiind Dinu Cristea, Constantin Aioanei, Dumitru Tîlmaciu, Emil Pandrea, Victor Pop. Iar recordul naţional pe 3000 m obs. — 9:02,0 — a avut, la timpul acela, valoare şi rezonanţă. În plină putere, cînd totul era pregătit pentru realizarea unui vechi vis (să coboare sub 9 minute), un accident grav (ruptură musculară) îl obligă pe Victor Firea să părăsească arena...

★

...Să părăsească este un fel de a zice. Mai corect spus ar fi să treacă alături, rămînînd mereu foarte aproape de pistă, cu cronometrul şi caietul de notiţe în mînă. Profesorul Firea lucrează în cadrul clubului Dinamo, ca şef al secţiei „Sporturi individuale". Între timp elaborează cartea „Crosul", publică numeroase articole în ziare şi reviste, învaţă şi se instruieşte în continuare.

Căsătorit din 1952, cu gimnasta Elena Dumitriu-Firea (astăzi şefă de lucrări la catedra de teorie şi metodică a I.E.F.S.), îşi zideşte o viaţă de familie armonioasă şi prosperă. Soţia înţelege pasiunea pentru sport a soţului, o cultivă şi o ocroteşte cu gingăşie. În 1955 s-a născut Răzvan, astăzi un flăcău de 14 ani, excelent dezvoltat fizic.

Din 1965 prof. Victor Firea este secretarul general al Federaţiei române de atletism, iar eforturile lui neobosite au început să-şi arate roadele. În 1968, la Ciudad de Mexico, atletismul românesc a repurtat, în cadrul Jocurilor Olimpice, cel mai strălucit succes din lunga sa istorie. Trebuie căutat în el şi ceva din munca anonimă, dar pasionată, a lui Victor Firea, un om dăruit trup şi suflet ideii de a lega permanent activitatea sportivă de performanţă cu aceea de masă, consolidării secţiilor de atletism din ţară, încredinţat că soarta sportului se hotărăşte jos, pe teren, în acele mici sau mai mari, nuclee şi nicidecum în birouri sau dosare cum greşit s-a socotit multă vreme.

Amatorii de senzaţional nu vor fi satisfăcuţi, poate, de biografia lui Victor Firea. Într-adevăr, viaţa lui nu are nimic neobişnuit. Este — ca şi multe altele — aceea a unui om care în anii luminoşi de după Eliberare şi-a putut pune plenar în valoare calităţile. De sportiv şi de cetăţean !

Valeriu CHIOSE

A DOUA POVESTE A IRINEI...

Cînd, cu puţine zile în urmă, reporterul a luat drumul Timişoarei pentru a scrie acest reportaj, singura lui documentare, erau două bucăţi îngălbenite de hîrtie, două articole de ziar scrise de mult, cu un condei sensibil, aproape efeminat... Ştiam doar atît despre cea pe care o căutăm: prin 1956, multipla-campioană de canotaj Irina Csik — devenită mai tîrziu Niga, prin căsătoria cu un alt iubitor al canotajului — abandonase sportul şi ocupa, la vremea aceea, funcţia de director al „Ţesătoriei roşii" din Lugoj... Acolo o găsise, în urmă cu aproape 14 ani, ultimul confrate care scrisese despre ea puţine rînduri, intitulate *„Povestea Irinei Csik"*... Ce se întîmplase de atunci, încotro o abătuseră timpurile, ce trepte vitale urcase sau coborîse în viaţă cea despre care intenţionăm să scriem ? Auzisem doar — era poate numai un zvon, — că fusese transferată în oraşul de pe malurile Begăi, unde — graţie unor recunoscute capacităţi — i se încredinţase conducerea fabricii de textile „Bumbacul".

Mai era oare acolo, sau viaţa o purtase altundeva, spre alte meleaguri, spre alţi oameni ?

★

— Aşadar, sînt atîţia ani de cînd n-aţi mai acordat un interviu... Sau, ca să fiu mai exact, n-aţi mai stat de vorbă cu redactorul unui ziar de sport. Poate că vizita noastră, acum, după ce s-a scurs atîta amar de vreme de cînd aţi coborît pentru ultima oară dintr-o ambarcaţiune de concurs, vă miră. Ei bine, n-am venit să vă întrebăm nimic, poate şi pentru că un interviu clasic, oricît de bine ar fi el dirijat, n-ar putea să acopere intervalul a mai bine de jumătate de deceniu... Nu, tovarăşe directoare, n-am venit să vă întrebăm nimic. Am venit să vă ascultăm.

Stăm faţă în faţă cu Irina Csik-Niga, pe care o găsisem acolo unde veştile ne conduseseră paşii...

În timp ce interlocutoarea noastră tace — poate surprinsă de vizita aceasta neaşteptată, poate preocupată să adune dintre impresiile celor 15 ani pe cele mai reprezentative, mai grăitoare şi, într-un fel, mai fidele sie însăşi — refacem cu repeziciune cronologia datelor biografice pe care i le cunoaştem. Ceea ce ştiam mai bine erau performanţele sportive ale celei care, dincolo de stejarul masiv al biroului, pare să-şi strîngă gîndurile cu greu: multiplă campioană naţională la schif 8+1 sau 4+1 — aici, la acest schif „de cinci" a cucerit ultimul titlu naţional, în 1954 —, prezenţe prestigioase pe podiumul de premiere al multor concursuri internaţionale de anvergură : medalie de argint la Festivalul tineretului de la Bucureşti, locul I în tradiţionala regată de la Grünau, locul IV la „ediţia olandeză" a campionatelor europene — 1953...

...Din cînd în cînd, la intervale foarte mici, sună telefonul. Directoarea vorbeşte încet, abia şoptit, deranjată parcă din aduceri aminte... Înţelegem că peste o oră trebuie să fie prezentă la vernisajul unei expoziţii, că la prînz trebuie să primească o delegaţie economică franceză...

— Ştiu eu, cu ce să încep ? V-aş spune cîteva cuvinte despre „Bumbacul", despre cele aproape 1 000 de muncitoare ale fabricii, despre faptul că exportăm 35% din producţie în ţări dezvoltate, ca Franţa sau Olanda... Credeţi-mă, mi-ar face mare plăcere să vorbesc despre toate acestea — a, da, şi despre produsele noastre „Silvana" şi „Libelula", atît de căutate în ţările arabe — dar mi-e teamă că nu interesează. Ar trebui, poate, să vorbesc numai despre sport... Dar ce să spun mai întîi ?...

Pentru o clipă a intrat secretara, cu paşi uşori, neauziţi... A pus pe masă o hîrtie, directoarea a zis mulţumesc şi după cîteva momente a reluat :

— Îmi pare rău că, după atîţia ani, nu-mi pot reaminti cu exactitate toate performanţele noastre —, să nu vă sperie acest cuvînt, dar eu nu eram decît una din cele 5 sau 9 schifiste, aşa că... —, toate cursele, toate întîmplările... Poate e şi firesc să fie aşa, căci nu-i prea uşor în zilele noastre să te abandonezi amintirilor, oricît ar fi ele de frumoase... Noi trăim nişte vremuri unice, nişte vremuri de parcă, zău, n-ai timp suficient nici pentru ziua de azi...

Şi-apoi — fără falsă modestie — e greu, cel puţin sub aspectul timpului, să conduci o asemenea ţesătorie, cu 1 000 de salariaţi. Vorba aceea, greu, dar îţi place... La urma urmei, de cînd mă ştiu, de la 13 ani, cînd am intrat ucenică la o filatură din Arad şi pînă astăzi, după atîta timp, nu m-am despărţit de zgomotul suveicilor şi al maşinilor astea... Ştiu eu, pe unii îi oboseşte „mersul" acesta, eu mă simt aici ca într-o mare de... linişte...

A tăcut din nou, jucîndu-se cu un eşantion aflat pe birou, undeva parcă stînjenită de a fi făcut asemenea confesiuni...

— Spuneţi-ne, ce rol a jucat sportul în viaţa dumneavoastră ?

Surprinzător, ne-a răspuns dintr-o dată, pe nerăsuflate :

— Dacă l-aş parafraza pe Gorki aş spune că sportul a reprezentat, într-un fel, „universităţile mele"... În el şi prin el, eu, tînăra utecistă şi apoi membră de partid, am învăţat, pe viu, în practica aproape cotidiană, ce trebuie să faci ca să învingi, cum trebuie să primeşti înfrîngerile... Din sport — da, da, nu exagerez — am învăţat că pentru mai bine, pentru a depăşi ceva, trebuie să asuzi, să lupţi din răsputeri... Lucrul acesta nu l-am uitat niciodată şi cred că mi-a prins bine...

Apoi, în schiful acela cu 5 sau 9 fete, căpitană fiind am înţeles că pentru obţinerea victoriei, toate, fără excepţie, trebuie să fim unite, prietene şi că asta depindea într-un fel, poate minor, şi de mine... Am încercat să-mi înţeleg fiecare coechipieră, s-o ajut cînd era cazul, sau să-i solicit ajutorul, s-o cert sau s-o laud... Poate că acolo, cu Maria Musi, Maria Hevesi şi Eli Ochsenfeld alături, mi-am făcut ucenicia mea de director... Ştiu, e drum lung de la schiful de 4+1 la o fabrică cu 1 000 de oameni, şi poate însăşi această apropiere ar putea părea multora forţată, ridicolă... Dar eu cred că nu-i aşa... Eu cred că fără sport nu eram cea care sînt astăzi... Şi dacă regret ceva acum, atunci regret că n-am mai mult timp liber, să mai cobor în barcă, sau măcar să mai dau o mînă de ajutor antrenorilor de astăzi. Dar, ce să-i faci, aşa e viaţa...

A tăcut din nou, cu ochii albaştri, uşor cutaţi, acoperiţi parcă de tristeţe... Am înţeles că era timpul să plecăm... Dar discuţia ne-a ţintuit locului. Irina Csik-Niga ne-a povestit — cale de o jumătate de ceas încă — dificultăţile pe care le-a întîmpinat în primele zile de „directorat", despre ajutorul pe care ea, comunista, l-a primit de la tovarăşii de organizaţie, ne-a povestit despre eforturile pe care le depune pentru a realiza în fabrică o echipă de canotaj.

— Am avut una şi încă bună, cu Dora Lakatoş... O ştiţi, a cîştigat un mare concurs la Masson. Dar ea a plecat şi fetele s-au lăsat una cîte una. Nu ne rămîne decît s-o luăm de la început...

Apoi, a mai sunat o dată telefonul, după care şi-a cerut scuze că trebuie să plece...

★

Am plecat de la fabrică, de pe strada Mangaliei, spre centrul Timişoarei. Era un soare de foc, coborînd pe pămînt suliţi incandescente. Viaţa oraşului trepida. Pe malul Begăi nu puteam alunga din minte cuvintele auzite cu cîteva minute mai înainte : *„Sportul a reprezentat universităţile mele..."* Nu-i aşa că doar această frază era suficientă pentru A DOUA POVESTE A IRINEI CSIK-NIGA ?

Ovidiu IOANIŢOAIA

● La vîrsta cravatelor roşii, între şah, tir, box şi canotaj ● Reuşit... fără loc, la canto ● Între studiu şi poligon ● Student la clasa lui Costache Antoniu ● Medalie de argint la J. O. ● Cunoştinţă cu actorul Marcel Roşca ● Argumente către noi împliniri

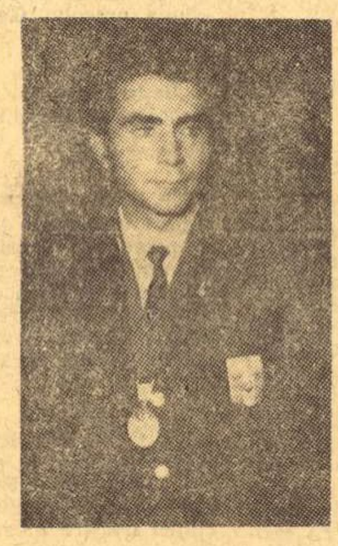

MARCEL ROŞCA

Elogiu talentului şi stăruinţei

Nimic mai uşor pentru Marcel Roşca decît să-şi aducă aminte cînd a făcut cunoştinţă cu tirul:

— Era anul în care, la Melbourne, maestrul emerit al sportului Ştefan Petrescu cucerea titlul de campion olimpic la tir, proba de pistol viteză.

Numai că pe atunci — Melbourne înseamnă anul 1956 — micul Marcelino era o veritabilă enigmă. Mîndrul purtător al cravatei roşii debutase, la Palatul pionierilor, ca şahist. Apoi, o partidă de vînătoare, în compania tatălui său, l-a apropiat de tir.

Deci, şah şi tir. Cu asta însă enigma Marcelino nu s-a rezolvat. La cei 11 ani ai săi, pionierul de la liceul „Dimitrie Cantemir" a fost atras la fel de clocotitor, şi către pugilat. Lecţii cu Luca Romano, apoi cu Constantin Nour : 5, 6 meciuri cîştigate prin k.o. ; campion al oraşului Bucureşti la categoria a II-a juniori şi... stop ! O julitură la nas, la un meci banal, de antrenament, avea să producă mare tărăboi în familie.

A urmat — aproape de necrezut ! — canotajul. Marcel, care era un băiat înăltuţ şi subţirel, dorea mult să se mai împlinească. Cum ? Cineva din cercul său de prieteni i-a propus :

— Trage şi tu la rame o oră, două pe zi. În şase luni nu te mai recunoşti !

Marcel n-a aşteptat un nou îndemn. A reuşit să primească o recomandaţie pentru clubul Universitatea şi după două, trei luni a şi devenit ştrok ! Paralel, însă, a practicat şi tirul, cu frumoase rezultate în campionatul orăşenesc, astfel că antrenorii clubului erau într-o continuă dilemă :

— Ce facem cu Marcel ? Pentru ce să-l convingem să opteze ?

Am uitat să vă spunem că, iniţial, la tir a tras cu arma sport. La Universitatea fiind, l-a rugat pe antrenorul Stelian Papură să-l încerce şi la pistol. Antrenorul, un excelent pedagog, s-a conformat dorinţei lui :

— Bine, să încercăm. Vei trage 3 plus 10...

Era o probă de pentatlon, destul de dificilă pentru un neiniţiat. Poate că antrenorul nu prea îşi punea mari speranţe în succesul lui Marcel Roşca. Dar, surpriză ! În trei secunde, el a şi tras 5 focuri, toate în plin, în ţintă.

★

Aproape de terminarea liceului tirul şi canotajul erau singurele pasiuni sportive ale tînărului nostru.

— Vino la canotaj. Ai aptitudini deosebite. În doi ani vei ajunge în lot !

— Ar fi foarte bine dacă te-ai dedica tirului. Ai mînă, ai ochi, eşti stăruitor în antrenamente ; ce mai, există toate condiţiile pentru a deveni cineva în acest sport...

O apropiată deplasare în Bulgaria, cu trăgătorii, avea să sporească interesul lui Marcel Roşca pentru pistol. Deplasarea, pînă la urmă, nu s-a mai făcut dar eroul nostru s-a hotărît : se va consacra definitiv tirului.

După examenul de bacalaureat, pregătiri febrile pentru învăţămîntul superior. La îndemnul inimii (şi al mamei, fostă actriţă), Marcel s-a înscris la Conservator, secţia de canto. Notă maximă la proba practică şi alta, ceva mai mică, la teorie. Reuşit... fără loc. Într-un fel, o decepţie. Marcel nu era însă omul care să se lase copleşit de primele obstacole întîlnite în viaţă. O recunoaşte singur :

— Sportul şi mai ales tirul m-au învăţat să fiu tenace, dîrz, să nu dau niciodată înapoi. Poate şi de aceea m-am legat trup şi suflet de poligon...

Şi-a propus, fireşte, să încerce şi în anul viitor. Dar nu la Conservator, ci la Institutul de teatru. Era convins că va avea mai mult succes. Şi, în aşteptarea noii tentative, Marcel va citi, va citi de zor. De fapt, întreaga sa activitate şi-o va împărţi între studiu şi antrenament.

Rezultanta acestei munci asidue, de-a dreptul titanice ; perspectiva de a face parte din lotul olimpic pentru Tokio. Cucerirea titlului de campion naţional, în 1964, a reprezentat argumentul decisiv pentru intrarea sa în lot. Este de notat şi un preambul olimpic : noua tentativă de intrare în învăţămîntul superior. De data aceasta, reuşită deplină. Viitor student la clasa artistului poporului Costache Antoniu.

★

Prima Olimpiadă la care a luat parte n-a fost de prea bun augur pentru campionul ţării. O defecţiune a armei, între manşa I şi manşa a II-a l-a adus aproape de pragul abandonului. La insistenţele antrenorului a rămas, totuşi, în concurs, recurgînd la unele improvizaţii şi reuşind pînă la urmă un nesperat loc 6.

În replică, Marcel Roşca avea să cucerească — împreună cu echipa României — locul I la „europenele" din 1965. În continuare, în acelaşi an, alte izbînzi, care îl anunţă pe pistolarul de reputaţie continentală — locul I în „Cupa ţărilor latine", la „internaţionalele" de la Lucerna, campion internaţional al Suediei, Italiei şi Republicii Federale a Germaniei. După aceea, în 1966, o nouă strălucită confirmare : locul 2 la mondialele de la Wiesbaden. Pînă la J.O. va mai trece cu brio un hop : la săptămîna preolimpică din 1967 va ocupa primul loc !

★

Dacă Olimpiada din Japonia a coincis cu intrarea în facultate, cea din Mexic va fi legată de absolvirea ei, de susţinerea examenului de stat. Din nou un succes strălucit. Un succes care-i răsplătea cei patru ani de eforturi susţinute. Între două antrenamente, el dădea viaţă unor personaje din Caragiale, Shakespeare, O'Neill, Cocteau, Thornton Wilder, Ibsen sau Goldoni. Atras cu toată fiinţa sa de teatru, Marcel a trăit cu fidelitate fiecare replică, a citit enorm, a muncit fără preget. Nu se putea să nu reuşească ! Mama i-a fost asistentă. Iar sportul, tirul i-au dat vigoarea necesară pentru a lăsa în urmă examen după examen. Este greu de sintetizat în cîteva cuvinte, cîte eforturi, cîte renunţări au fost necesare pentru a ajunge la această împlinire. Talentul, stăruinţa, dar şi conştiinţa sa de cetăţean, toate acestea au pledat pentru a forţa porţile unei asemenea împliniri.

★

Acum, Marcel Roşca încearcă o nouă împlinire. Să-i dăm cuvîntul :

— N-a lipsit mult ca la Ciudad de Mexico să ocup primul loc. Ceea ce n-am reuşit acolo, voi încerca însă la München, în 1972. Este supremul meu vis în sport. O medalie de aur. După aceea, poate, mă voi opri, din dorinţa de a mă consacra exclusiv celei de a doua pasiuni, teatrul, care mă cheamă.

Tiberiu STAMA

Texano, no; es Rumano

Texan, nu ; român. Sub acest titlu, un ziar mexican, a publicat în timpul J.O. fotografia de mai sus a lui Marcel Roşca.

Cel mai emoţionant moment din activitatea sportivă a luptătorului Valeriu Bularca. În ovaţiile numeroşilor spectatori prezenţi în tribunele sălii din Yokohama, el primeşte medalia de aur
Foto : PAN-ASIA

VALERIU BULARCA — LUPTĂTORUL DE IERI, ANTRENORUL DE AZI

Lotul de lupte greco-romane al României era în fierbere. Ceasurile pînă la plecarea în îndepărtata Japonie puteau fi uşor numărate. Antrenorul federal Ion Corneanu îi definitivase pe titularii marii confruntări de la Yokohama — campionatele mondiale. Un singur semn de întrebare se ivise pe neaşteptate : Valeriu Bularca contractase o infecţie de proporţii la braţul stîng. Durerile îl vlăguiau iar spectrul renunţării la marea competiţie se contura tot mai mult.

Eram în acea seară din iunie 1961 în tabăra echipei care a doua zi, în zori, pleca spre Ţara Soarelui Răsare. În cameră, cu Valeriu se mai afla bunul său prieten Ion Cernea. Gîndul că s-ar fi putut să nu fie împreună la mondiale îi întristase deopotrivă. Cu un an înainte, la Olimpiada de la Roma, Cernea cucerea medalia de argint, iar Bularca rata un loc pe podium într-o fracţiune de secundă. Se ivise acum prilejul să arate că totul, sau aproape totul, se datorase unei neatenţii, unei greşeli care nu iartă în asemenea împrejurări. Şi tocmai acum, apăruse blestemata de infecţie. Voia să bea apă, cît mai multă apă, dar era nevoit să se abţină. Pe un alt plan, Bularca dădea bătălia tacită cu cîntarul. Slăbise multe kilograme pentru a se încadra în limitele categoriei sale —73 kg. Cernea îl încuraja în fel şi chip, după cum se pricepea. Medicul lotului venea mereu în cameră privind cu îngrijorare evoluţia infecţiei. Antibioticele pe care i le administrase nu-şi făceau încă efectul. Şi timpul se scurgea cu repeziciune.

Se înnoptase de mult. Deodată Valeriu ne-a făcut semn să ne întoarcem cu spatele. Ne-am împotrivit pe moment neştiind ce se întîmplase. Mîna îi era acum însîngerată. Am chemat urgent medicul. Cînd zorile s-au ivit, după o noapte albă, Valeriu Bularca a primit avizul să plece la „mondiale".

După cîteva zile, ştirile sportive ale agenţiilor de presă anunţau că România cucerise o medalie de aur la categoria 73 kg. Valeriu Bularca aducea astfel ţării noastre primul titlu de campion al lumii.

De ce am scris toate acestea abia acum? Pentru că atunci, cînd s-a înapoiat de la marea încleştare, am fost pur şi simplu copleşiţi de succesul pe care, sinceri să fim, nici măcar nu ni-l imaginam. Nici nu eram siguri că va putea concura.

În anii care au urmat Valeriu Bularca a reprezentat cu cinste tricolorul românesc cucerind alte medalii preţioase la campionatele balcanice, mondiale, la Olimpiada de la Tokio sau la alte concursuri internaţionale. Pentru meritele sale a primit titlul de maestru emerit al sportului.

Sportivul Bularca, omul care a depăşit durerea fizică şi handicapuri morale s-a format, cu mulţi ani în urmă, la şcoala uceniciei muncii, atunci cînd, adolescent fiind, a urmat cursurile şcolii profesionale a uzinelor braşovene „Strungul", azi „Hidromecanica". Atunci, cînd a îmbrăţişat meseria de lăcătuş-ajustor, a învăţat că şi în sport se pot obţine succese deosebite numai dacă se depun eforturi conştiincioase, atente, cu multă răbdare şi perseverenţă, la fel ca pentru reuşita unei pene în „coadă de rîndunică" cu toleranţe de sutimi. De atunci, de cînd a îmbrăcat salopeta, a nutrit sentimentul mîndriei pentru produsele şi marca uzinei unde lucra. De atunci a nutrit dorinţa de a reprezenta şi el cu cinste tricolorul românesc în confruntările internaţionale.

Cu cîtva timp în urmă l-am văzut din nou în trening. La sala din Braşov se disputau campionatele naţionale individuale ale seniorilor.

În preajma luptătorilor braşoveni de la greco-romane, Bularca se agita cu prosopul în mînă, alerga de la un patrulater la altul. El, cel care cucerise 8 titluri de campion naţional, era din nou de temut. Elevii săi asaltau locurile fruntaşe. În final, unul dintre ei a îmbrăcat tricoul de campion. A fost primul său succes de cînd a renunţat la dresul de concurs dedicîndu-se pregătirii actualilor luptători, fiind, din 1966 antrenorul echipei de lupte greco-romane Steagul roşu, care activează în campionatul diviziei A.

Peste puţin timp, Valeriu Bularca, călitor la secţia sculărie la Steagul roşu, îşi va da ultimul examen la Institutul pentru Educaţie Fizică şi Sport. Va fi, fără îndoială, o altă importantă realizare a sa.

Costin CHIRIAC